

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
DUJŲ SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos narys
2020-

**PAŽYMA
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „SAURIDA“ CENTRALIZUOTAI
TIEKIAMŲ SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ KAINŲ VIENAŠALIŠKO NUSTATYMO**

2020 m. d. Nr. O5E-
Vilnius

1. Bendrosios nuostatos

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), vadovaudamasi Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalimi, tvirtina centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų (toliau – SND) kainas.

Uždaroji akcinė bendrovė „Saurida“ (toliau – Bendrovė) 2020 m. spalio 7 d. raštu (reg. Nr. R1-13250) pateikė Tarybai prašymą dėl centralizuotai tiekiamų SND kainų tvirtinimo kartu su SND kainos projektu aiškinamuoju raštu bei kainos skaičiavimo priedais. Taryba 2020 m. spalio 21 d. raštu Nr. R2-(D)-5615 „Dėl duomenų centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymui“ (toliau – Raštas) informavo Bendrovę apie netikslumus, susijusius su pateiktais duomenimis centralizuotai tiekiamų SND kainų nustatymui, ir paprašė pateikti papildomą informaciją ir paaiškinimus kainoms skaičiuoti. Bendrovė 2020 m. spalio 26 d. raštu (reg. Nr. R1-14633) ir 2020 m. spalio 28 d. raštu (reg. Nr. R1-14815) pateikė patikslintą bei papildomą informaciją bei pakoreguotą prašymą dėl centralizuotai tiekiamų SND kainų tvirtinimo kartu su SND kainos projektu bei kainos skaičiavimo priedais. Nauja Bendrovės centralizuotai tiekiamų SND kaina turėtų įsigaliooti 2020 m. gruodžio 2 d.

Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 1 punktą numato, kad energetikos įmonė, turinti leidimą verstis mažmenine prekyba SND, vadovaudamasi Tarybos patvirtinta Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodika, parengia ir teikia Tarybai centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainos projektą ir kainos pagrindimą. Nustatant centralizuotai tiekiamų SND kainas, vadovaujamosi Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Tarybos 2013 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. O3-432 „Dėl Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), 16 punkte išdėstytais principais. Sąnaudų dydis būsimam reguliavimo periodui nuo 2020 m. gruodžio 2 d. iki 2021 m. gruodžio 1 d. (toliau – 2021 m.) nustatomas, atsižvelgiant į faktiškai patirtas reguliuojamos veiklos sąnaudas per praėjusius trejus metus, Tarybos nustatytas reguliuojamos veiklos sąnaudas per praėjusius trejus metus, į numatomus pokyčius per ateinančius metus SND įmonės veikloje, praėjusių metų įmonės reikšmingus pokyčius, pagrįstus Tarybai, kurie turėjo įtakos SND įmonės veiklai.

Metodikos 20 punktą numato, kad SND kaina gali būti dvinarė arba vienanarė. Bendrovės centralizuotai tiekiamų SND kaina susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalių.

2. Metodikos nuostatos reglamentuojančios pastoviosios SND kainos dalies skaičiavimą

Pastovioji SND kainos dalis (T_p) skaičiuojama pagal Metodikos 21 punktą, vadovaujantis Metodikos 1 priede pateiktais duomenimis pagal 5 Metodikos formulę:

$$T_{p,t} = \frac{(S_{p,t} + ROI_t + Cx)}{12 \cdot N_t}; \text{ (Eur/mėn.)}$$

čia:

$T_{p,t}$ – pastovioji SND kainos dalis metams, kuriems nustatoma kaina (toliau – t-iesiems metams);

$S_{p,t}$ – nustatytos pastoviosios metinės centralizuoto SND tiekimo veiklos būtiniosios sąnaudos t-iesiems metams, kurios skaičiuojamos pagal 6 Metodikos formulę:

$$S_{p,t} = OPEX_{t (be DU)} + OPEX_{t (DU)} + S_{NS} + S_M; \text{ (Eur)}$$

čia:

$OPEX_{t (be DU)}$ – operacinės sąnaudos, skaičiuojamos pagal Metodikos 18.3 papunktį, Eur;

$OPEX_{t (DU)}$ – darbo užmokesčio sąnaudos skaičiuojamos pagal Metodikos 18.4 papunktį, Eur;

S_{NS} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, skaičiuojamos pagal Metodikos 18.2 papunktį, Eur;

S_M – mokesčių sąnaudos skaičiuojamos pagal Metodikos 18.5 papunktį, Eur;

ROI_t – pagal Metodikos 18.6.1 papunktį suskaičiuota centralizuoto SND tiekimo veiklos investicijų grąža t-iesiems metams, Eur;

C_x – kiti sąnaudų/pajamų nuokrypiai, susidarę praėjusiu laikotarpiu ir pagrįsti Tarybai, kurie turi įtakos SND įmonės veiklai, bei kiti dėl nuo SND įmonės nepriklausančių veiksnių kylantys sąnaudų /pajamų nuokrypiai, įskaitant ir dėl veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, Eur.

N_t – vartotojų skaičius;

12 – metinis mėnesių skaičius.

2.1. Pastovioji kainos dalis

2.1.1. Nusidėvėjimo sąnaudos

Nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos, vadovaujantis Metodikos 18.2 papunkčiu, įvertinus centralizuoto SND tiekimo veiklai priskirto ilgalaikio turto vertės ir nusidėvėjimo duomenis bei SND tiekimo veikloje per 2019 metus patirtų sąnaudų duomenis.

Bendrovės pateiktame SND kainų projekte 2021 metams nurodytos nusidėvėjimo sąnaudas yra **97000 Eur**. Lyginant su 2020 metams Tarybos nustatytu nusidėvėjimo sąnaudų dydžiu (94.000 Eur), jos didėja 3,19 proc. Pažymėtina, kad Bendrovės apskaičiuotas nusidėvėjimo sąnaudas sudaro tiesiogiai reguliuojamai veiklai priskirto ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos bei netiesiogiai reguliuojamai veiklai priskirto ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos, kurios pagal Bendrovės pateiktą reguliuojamos veiklos apskaitos aprašą, apskaičiuojamos įvertinus reguliuojamos ir nereguliuojamos veiklų sąnaudų santykį. Bendrovė aiškinamajame rašte informuoja, kad nusidėvėjimo sąnaudos didėja dėl netiesiogiai reguliuojamai veiklai priskirto ilgalaikio turto vertės padidėjimo.

2.1.2. Operacinių sąnaudų skaičiavimas

Operacinės sąnaudos, t. y. remonto ir eksploataavimo sąnaudos, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės sąnaudos, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos (toliau – $OPEX_{(be DU)}$) skaičiuojamos vadovaujantis Metodikos 18.3 papunkčiu. Vertinant šias sąnaudas atsižvelgiama į praėjusių trejų metų Tarybos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį; priežasčių, kurias SND įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimtį pokyčius, pagrįstumą; istorinių faktinių tos pačios SND įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą. Taryba taip pat gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų SND įmonių lyginamosios analizės duomenis; praėjusių metų Tarybos

nustatyta šių sąnaudų metinę apimtį arba faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį; į Lietuvos statistikos departamento (toliau – Statistikos departamentas) paskutinį mėnesį, prieš duomenų pateikimą kainoms nustatyti, paskelbto vartotojų kainų indekso (toliau – VKI) pokyčius. Operacinės sąnaudos skaičiuojamos vadovaujantis 1 Metodikos formulę:

$$OPEX_{t(\text{be DU})} = OPEX_{t-1(\text{be DU})} \times \left(1 + \frac{I_t}{100}\right); (\text{Eur})$$

$OPEX_{t(\text{be DU})}$ – remonto ir eksploataavimo sąnaudos, personalo sąnaudos (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinės, rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, kitos paskirstomos sąnaudos t+1 metais, Eur

$OPEX_{t-1(\text{be DU})}$ – remonto ir eksploataavimo, personalo sąnaudų (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas), administracinių, rinkodaros ir pardavimo sąnaudų, kitų paskirstomų sąnaudų Tarybos nustatyta arba faktinė pagrįsta šių sąnaudų metinė apimtis, Eur;

I_t – Statistikos departamento paskutinį mėnesį prieš duomenų kainoms nustatyti pateikimą paskelbto VKI pokytis, lyginant su praėjusių metų tuo pačiu mėnesiu, proc.;

Jeigu VKI pokytis ≤ 1 proc., tai $OPEX_{(\text{be DU})}$ sąnaudos nekoreguojamos (paliekamos to paties dydžio)

Remonto ir eksploataavimo sąnaudos

Vadovaujantis Metodikos 16.6 papunkčiu, nustatant centralizuotai tiekiamų SND kainas atsižvelgiama į praėjusių metų įmonės reikšmingus pokyčius, pagrįstus Tarybai, kurie turėjo įtakos SND įmonės veiklai bei kitus nuo SND įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų ir pajamų nuokrypius, įskaitant veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pasikeitimą.

Bendrovė nurodo, kad 2021 m. planuojamos remonto sąnaudos sudarys 194050 Eur, t. y. 16,13 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (167100 Eur) ir 4,89 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 185000 Eur.

Bendrovė aiškinamajame rašte nurodė, kad 2020 m. laukiamų ir 2021 m. planuojamų remonto darbų sąnaudų augimas vyksta dėl planuojamų atlikti rezervuarų remonto darbų, redukcinių galvučių techninių apžiūrų, SND įrenginių ir jų apsauginių tvorų remonto bei dažymo darbų, dujotiekio (vamzdynų) remonto darbų, daugiabučių namų laiptinių įvadų remontų bei dažymų, kitų įrenginių remonto darbų. 2021 m. planuojamos remonto darbų sąnaudos sudarys 73200 Eur, t. y. 16,19 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (63000 Eur) ir 4,57 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 70000 Eur.

2020 m. laukiamų ir 2021 m. planuojamų eksploataavimo darbų ir paslaugų sąnaudų augimas vyksta dėl planuojamų patalpų remonto ir eksploatacijos, kompiuterinės įrangos ir programų priežiūros ir aptarnavimo, aplinkos priežiūros ir komunalinių paslaugų išlaidų didėjimo. 2021 m. planuojamos eksploataavimo darbų ir paslaugų sąnaudos sudarys 63000 Eur, t. y. 40 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (45000 Eur) ir 5 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 60000 Eur.

Bendrovė aiškinamajame rašte nurodė, kad didėjant atliekamų remonto ir eksploataavimo darbų apimtims, didėja medžiagų, atsarginių dalių, mažaverčio inventoriaus sąnaudos. 2021 m. planuojamos medžiagų, atsarginių dalių, mažaverčio inventoriaus sąnaudos sudarys 6000 Eur, t. y. 100 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (3000 Eur) ir 71,43 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 3500 Eur.

Bendrovės teigimu, didėjant atliekamų remonto ir eksploataavimo darbų apimtims, didėja ir transporto sąnaudos. Šios sąnaudos taip pat didėja dėl patiriamų didesnių transporto priemonių remonto išlaidų, kadangi Bendrovės teigimu, naudojamos transporto priemonės senos ir dažnai genda. 2021 m. planuojamos transporto sąnaudos sudarys 17000 Eur, t. y. 21,43 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (14000 Eur) ir 6,25 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 16000 Eur.

Bendrovės teigimu, visos patiriamos remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo išlaidos yra būtinos ir reikalingos, kad Bendrovė galėtų užtikrinti tinkamą ir savalaikį visų privalomų teises aktų reikalavimų vykdymą ir laikymąsi, eksploatuojant ir saugiai tiekiant, SND gyventojams.

Tarybos Dujų ir elektros departamento Dujų skyrius (toliau – Dujų skyrius) siūlo vadovautis Metodikos 18.3.2 papunkčiu ir skaičiuojant OPEX_(be DU) vertinti Bendrovės prognozuojamas remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudas 194050 Eur .

Personalo (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas) sąnaudas

Personalo sąnaudoms (išskyrus darbo užmokesčio sąnaudas) 2021 metams Bendrovė planuoja 4500 Eur, skirtų mokymams, kvalifikacijos kėlimui, studijoms, komandiruotėms bei kitoms personalo sąnaudoms, t. y. 5,88 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (4250 Eur) ir 20 proc. daugiau nei Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 3750 Eur.

Mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų sąnaudų didėjimą nuo 2020 m. patvirtintų ir laukiamų 750 Eur iki 2021 m. planuojamų 1000 Eur, Bendrovė grindžia papildomų mokymų poreikiu dėl numatomų teisės aktų pasikeitimų apskaitos, teisės, darbo kodekso ir kt. srityse.

Komandiruočių sąnaudos 2020 m. laukiamos mažesnės (1000 Eur) nei buvo patvirtintos 2020 m. (2500 Eur) dėl Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) šalyje paskelbtos ekstremalios situacijos (karantino). 2021 m. Bendrovė planuoja didesnes komandiruočių sąnaudas 1500 Eur.

Bendrovės teigimu, dėl Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) šalyje paskelbtos ekstremalios situacijos (karantino) išaugo kitos personalo sąnaudos, kurias sudaro išlaidos darbo rūbams, apsauginėms priemonėms, medicinai ir sveikatos priežiūrai. Bendrovės laukiamos 2020 m. ir 2021 m. planuojamos kitos personalo sąnaudos sudarys 2000 Eur, t. y. 100 proc. daugiau nei 2020 m. buvo nustatytos Bendrovei (1000 Eur) ir Bendrovės laukiamos 2020 metais šios sąnaudos 16000 Eur.

Dujų skyrius siūlo vadovautis Metodikos 18.3.2 papunkčiu ir skaičiuojant OPEX_(be DU) vertinti Bendrovės prognozuojamas sąnaudas.

Administracinės sąnaudos

Į administracines sąnaudas yra įskaičiuotos ryšių, teisinių bei kitos administracinės sąnaudos. 2021 metams Bendrovė planuoja **8500 Eur** administracines sąnaudas, t. y. 13,33 proc. didesnės nei 2020 m. Tarybos nustatytos (7500 Eur) ir 1,19 proc. didesnės nei laukiamos 2020 m. (8400 Eur).

Bendrovė nurodo, kad 2020 m. laukiamos ir 2021 m. prognozuojamos ryšių paslaugų sąnaudos sudarys atitinkamai 1.400 Eur 2020 m. ir 1.500 Eur 2021 m. ir bus didesnės nei Tarybos nustatytos 2020 metams (1.000 Eur). Ryšio sąnaudų didėjimą Bendrovė grindžia dėl Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) šalyje paskelbtos ekstremalios situacijos (karantino), ko pasekoje darbuotojai daugiau dirbo nuotoliniu būdu dėl ko buvo patiriamos didesnės ryšių sąnaudos.

Bendrovė prie kitų administracinių sąnaudų priskiria teisinių, konsultacinių, pašto, organizacinio inventoriaus aptarnavimo ir remonto bei kanceliarinių prekių sąnaudas. Šių sąnaudų padidėjimą Bendrovė grindžia didėjančiais paslaugų įkainiais, brangstančiomis inventoriaus aptarnavimo ir remonto, patalpų tvarkymo ir priežiūros bei pašto paslaugomis.

Dujų skyrius siūlo vadovautis Metodikos 18.3.2 papunkčiu ir skaičiuojant OPEX_(be DU) vertinti Bendrovės prognozuojamas administracines sąnaudas.

Kitos paskirstytinos sąnaudos

Prie kitų paskirstytinų sąnaudų 2021 metams yra įtrauktos turto draudimo ir audito sąnaudos iš viso 2600 Eur, t. y. 13,04 proc. didesnės nei 2020 m. Tarybos nustatytos 2.300 Eur. Šių sąnaudų padidėjimą, lyginant su 2020 m. nustatytomis, Bendrovė grindžia audito paslaugų įkainių augimu.

Dujų skyrius siūlo vadovautis Metodikos 18.3.2 papunkčiu ir skaičiuojant OPEX_(be DU) vertinti Bendrovės 2021 m. prognozuojamas kitas paskirstytinas sąnaudas.

Dujų skyrius siūlo 2021 metams nustatyti 209650 Eur OPEX_{2021 (be DU)}, t. y. 15,73 proc. didesnes, nei nustatyta 2020 metais.

1 lentelė. OPEX_(be DU) sąnaudų palyginimas

Sąnaudos	2020 m. Tarybos nustatytos	Bendrovės prognozuojamos 2021 m.	Dujų skyriaus siūlomos nustatyti sąnaudos 2021 m.
Remonto ir eksploataavimo sąnaudos, Eur	167100	194050	194050
Personalo sąnaudos, Eur	4250	4500	4500
Administracinės sąnaudos, Eur	7500	8500	8500
Kitos paskirstytos sąnaudos, Eur	2300	2600	2600
OPEX_(be DU), Eur	181150	209650	209650

2.1.3. Darbo užmokesčio OPEX_{sk (DU)} skaičiavimas

Darbo užmokesčio sąnaudų (toliau – OPEX_(DU)) atveju atsižvelgiama į Metodikos 18.4.1-18.4.6 papunkčiuose numatytus aspektus ir ekonomiškai pagrįstas OPEX_(DU) dydis apskaičiuojamas pagal 2 Metodikos formulę:

$$OPEX_{t(DU)} = OPEX_{t-1(DU)} \times \left(1 + \frac{F_t}{100}\right)$$

čia:

OPEX_{t(DU)} – darbo užmokesčio sąnaudos t+1 metais, Eur;

OPEX_{t-1(DU)} – Tarybos nustatyta arba faktinė pagrįsta šių sąnaudų metinė apimtis, Eur;

F_t – prognozuojamas vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis t-iesiems metams, proc. Jis nustatomas pagal Finansų ministerijos pateiktą paskutinį ekonominės raidos scenarijų;

Faktinės darbo užmokesčio sąnaudos 2019 m. sudarė 202823 Eur, laukiamos 2020 metais – 213717 Eur, nustatytos Tarybos 2020 m. – 213230 Eur, o prognozuojamos 2021 m. – 230288 Eur.

2021 metams Bendrovė planuoja 230288 Eur darbo užmokesčio sąnaudas, t. y. 8 proc. didesnės nei 2020 m. Tarybos nustatytos (213230 Eur) ir 7,75 proc. didesnės nei laukiamos 2020 m. (213717 Eur).

Bendrovė nurodo, kad personalo sąnaudų augimą įvertino atsižvelgdama į Statistikos departamento duomenis, pagal kuriuos vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2020 m. antrąjį ketvirtį, palygint su 2019 m. tuo pačiu laikotarpiu, šalies ūkyje padidėjo 8,5 proc., o vidutinis mėnesinis net darbo užmokestis per metus šalies ūkyje padidėjo 8,7 proc. Bendrovė taip pat pažymi, kad nuo 2021 m. nuo 607 iki 655 Eur didės minimalus mėnesinis atlyginimas.

Bendrovė nurodė, kad didžioji dalis darbuotojų gauna minimalų mėnesinį atlyginimą su priedais, todėl laukiamas minimalaus mėnesinio atlyginimo didėjimas lemia didėsią personalo sąnaudas. Taip pat Bendrovė paminėjo, kad siekiant išlaikyti ir motyvuoti esamus kvalifikuotus darbuotojus, tenka palaiapsniui didinti darbo užmokestį. Pateiktoje Bendrovės informacijoje nurodyta, koks vidutinis atlyginimas buvo mokamas reguliuojamai SND veiklai susijusiems darbuotojams, 2018 m., 2019 m. ir 2020 m. darbuotojams buvo mokamas didesnis nei minimalus mėnesinis atlyginimas (2018 m. – 614 Eur, 2019 m. – 884 Eur, 2020 m. – 930 Eur)

Pažymėtina, kad minimalus mėnesinis atlyginimas nuo 2021 m. didėja nuo 607 iki 642, t.y. 5,77 proc., prognozuojamas darbo užmokesčio augimas pagal Finansų ministerijos paskelbtą ekonominės raidos scenarijų 2021 m. – 3,3 proc. Taip pat paminėtina, kad Bendrovės darbo užmokesčio sąnaudos nuo 2015 m. iki 2020 m. vidutiniškai didėjo 9 proc., kai tuo tarpu Finansų ministerijos skelbiamas vidutinis mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis vidutiniškai siekė 7 proc.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta Dujų skyrius siūlo vertinti Tarybos nustatytas 2020 m. 213230 Eur darbo užmokesčio sąnaudas, įvertintas prognozuojamu darbo užmokesčio augimu pagal Finansų ministerijos paskelbtą ekonominės raidos scenarijų 2021 m. – 3,3 proc.

Dujų skyrius, atsižvelgdamas į Metodikos 18.4 papunktį, siūlo Tarybai nustatyti **220267** Eur (213230 x 1,033) darbo užmokesčio sąnaudas 2021 m.

2.1.4. Mokesčių sąnaudos

Mokesčių sąnaudos skaičiuojamos, vadovaujantis Metodikos 18.5 papunkčiu. Bendrovė nurodo, kad 2021 m planuoja mokėti turto mokestį – 6621 Eur, žemės nuomos mokestį – 2100 Eur, mokestį už aplinkos teršimą – 100 Eur.

2020 m. laukimas ir 2021 m planuojamas mokėti turto mokestis 6621 Eur yra 53,98 proc. didesnis nei Tarybos patvirtintas 2020 m. (4300 Eur), žemės nuomos mokestis – 2100 Eur - 12,50 proc. mažesnis nei Tarybos patvirtintas 2020 m. (2400 Eur). Bendrovės teigimu, turto mokesčio sąnaudų padidėjimas susijęs su tuo, kad Mažeikių raj. savivaldybė padidino nekilnojamojo turto tarifą Bendrovės valdomam administracinės paskirties pastatui, kuris priskirtas SND reguliuojamai veiklai. Mažeikių raj. savivaldybė nekilnojamojo turto tarifą pastatui padidino, nes pastatas yra apleistas ir reikalaujantis remonto.

Atsižvelgiant į tai, kad pastatas nebuvo tinkamai prižiūrimas ir tvarkomas, Dujų skyrius siūlo nevertinti padidėjusio nekilnojamojo turto mokesčio, neįtraukinat šių sąnaudų pokyčio į 2021 m. planuojamas mokesčių sąnaudas, skaičiuojant 2021 m. mokesčių sąnaudas vertinti Tarybos 2020 m. nustatyta turto mokesčio dydį 4300 Eur.

Dujų skyrius, atsižvelgdamas į Metodikos 18.5 papunktį, siūlo Tarybai nustatyti **6700** Eur mokesčių sąnaudas 2021 m.

–

2.1.5. Investicijų grąža

Investicijų grąža skaičiuojama, vadovaujantis Metodikos 18.6 papunkčiu, atsižvelgiant į protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos normą r (procentais), nustatomą vadovaujantis Investicijų grąžos normos nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 „Dėl Investicijų grąžos normos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – WACC metodika), pagal 3 Metodikos formulę:

$$ROI_t = \frac{r \times RAB}{100}; \text{ (Eur)}$$

čia:

ROI – investicijų grąža, priskirtina SND centralizuoto tiekimo paslaugai, Eur;

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, nustatoma pagal vidutinę svertinę kapitalo kainą (toliau – WACC), proc.;

RAB – SND centralizuoto tiekimo paslaugai priskirtino reguliuojamo turto vertė, Eur.

Investicijų grąžos norma, taikant optimalią finansavimo struktūrą, nustatoma kaip vidutinė svertinė kapitalo kaina (WACC) vadovaujantis WACC metodikos 5 punktu:

$$r = WACC = R_d \times W_D + R_e \times \frac{1}{1-m} \times W_E;$$

čia:

r – protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąžos norma, proc.;

WACC – vidutinė svertinė kapitalo kaina, proc.;

WD – skolintas kapitalas (finansavimo skolintomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

WE – nuosavas kapitalas (finansavimo nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

Rd – skolinto kapitalo kaina, proc.;

Re – nuosavo kapitalo grąža, proc.;

m – Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas, vieneto dalimis.

Nuosavo kapitalo grąža R_e skaičiuojama, vadovaujantis WACC metodikos 9 punktu:

$$R_e = R_f + \beta \times R_{erp};$$

čia:

R_f – nerizikingų investicijų grąžos norma, proc.;

R_{erp} – nuosavybės rizikos premija, proc.;

β – santykinis rizikos matmuo, atspindintis ūkio šakos rizikingumo lygį, palyginti su bendru šalies ūkio rizikingumu (svertinė β).

Tarybos tinklalapyje yra skelbiami naudojami rodikliai, pagal kuriuos suskaičiuota investicijų grąža r 2021 metams yra **3,63 proc.**

2 lentelė. Investicijų grąžos normos skaičiavimas 2020 metams.

Rodiklis		Reikšmė
WACC		3,63
SKOLINTO KAPITALO KAINA	R_d	2,40
NUOSAVO KAPITALO KAINA	R_e	4,65
Nuosavo kapitalo dalis	N_F	0,4
Skolinto kapitalo dalis	S_F	0,6
Pelno mokestis	m	15
Nerizikingų investicijų grąžos norma	R_f	1,82
Akcininkų nuosavybės rizikos premija	R_{erp}	3,93
Santykinis rizikos matmuo	β	0,72

Centralizuoto SND tiekimo paslaugai priskirtino reguliuojamo turto vertė (RAB) nustatoma pagal 4 Metodikos formulę:

$$RAB = T_{neperk} - T_{neb.stat} - TD - T_{nenaud}; \text{ (Eur)}$$

čia:

T_{neperk} – SND įmonės centralizuoto SND tiekimo paslaugos ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto ataskaitinio laikotarpio likutinė neperkainota vertė, Eur;

$T_{neb.stat}$ – turto, kuris nėra pradėtas eksploatuoti (nebaigta statyba), vertė, Eur;

TD – SND įmonės centralizuoto SND tiekimo paslaugos turtas, įsigytas už gautas subsidijas, dotacijas, vartotojų lėšas, Eur;

T_{nenaud} – SND įmonės centralizuoto SND tiekimo paslaugos nenaudojamo, laikinai nenaudojamo (užkonservuoto) turto likutinė vertė, Eur.

Bendrovės pateikta SND tiekimo paslaugai tiesiogiai priskiriamo reguliuojamo turto (RAB) vertė 2020 m. gruodžio 31 d. yra 235378 Eur.

Investicijų grąža (ROI) 2021 m. skaičiuojama:

$ROI = 235378 * 0,0363 = 8544,22$ Eur

Bendrovės investicijų grąža 2021 metams sudaro 8544,22 Eur.

2.1.6. Kiti sąnaudų nuokrypiai

Vadovaujantis Metodikos 16.6. papunkčiu, nustatant centralizuotai tiekiamų SND kainas, atsižvelgiama į praėjusių metų įmonės reikšmingus pokyčius, pagrįstus Tarybai, kurie turėjo įtakos SND įmonės veiklai bei kitus nuo SND įmonės nepriklausančių veiksnių kylančius sąnaudų ir pajamų nuokrypius, įskaitant veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pasikeitimą.

Bendrovė prašo į 2021 m. SND kainas įtraukti žemiau nurodytų sąnaudų nuokrypius.

1. 2019 m. Tarybos patvirtintos įrenginių techninio patikrinimo sąnaudos 2700 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 3188 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį **488** Eur (3188-2700=488) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, papildomi patikrinimai buvo atliekami privalomai, laikantis teisės aktuose numatytų reikalavimų.

2. 2019 m. Tarybos patvirtintos įrenginių remonto sąnaudos 52550 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 71585 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį **19035** Eur (71585-52550=19035) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, įrenginių remonto sąnaudos padidėjo, kadangi buvo atlikti 16 vnt. SND talpyklų (viso talpyklų yra 119 vnt.) ir jų apsauginių tvorų tvarkymo darbai (perdažyti, suremontuoti rezervuarai, atnaujintos apsauginės tvorelės, sutvarkyta aplink rezervuarus teritorija). Šie darbai nebuvo įtraukti planuojant 2019 m. sąnaudas, bet įvertinus rezervuarų bei apsauginių tvorų būklę, buvo priimti sprendimai juos sutvarkyti, tam, kad užtikrinti saugų ir patikimą dujų tiekimą.

3. 2019 m. Tarybos patvirtintos eksploatavimo darbų ir paslaugos sąnaudos 33500 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 62243 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį **28743** Eur (62243-33500=28743) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, šių sąnaudų padidėjimą lėmė išaugusios patalpų remonto ir eksploatacijos sąnaudos, kadangi Bendrovės turimas ir naudojamas turtas yra pakankamai senas, todėl jam reikalingos didesnės priežiūros, remonto ir eksploatacinės išlaidos. Bendrovė teigia, 2019 m. buvo atlikti patalpų, priskirtų tiesiogiai SND veiklai, ir bendrai įmonės poreikiams naudojamų patalpų remontai: prakiurusio stogo remonto darbai, perdažytos kabinetuose sienos, pakeistos grindys, patalpų sujungimo darbai ir kt. būtini remonto darbai. Bendrovė planavo, kad 2019 m. šios išlaidos sudarys 4500 Eur, bet atlikus būtinus patalpų ir kt. ilgalaikio turto remonto darbus faktiškai patirtos išlaidos sudarė 20054 Eur. Taip pat padidėjo aplinkos priežiūros ir komunalinių paslaugų sąnaudos, kurioms priskiriama: aplinkos priežiūra, turto apsauga, patalpų apšildymas, elektros energija ir kt. komunalinės paslaugos. Bendrovės teigimu, suplanuoti šias išlaidas yra pakankamai sunku, kadangi jų atsiradimą įtakoja daug faktorių, tokių kaip faktinis elektros energijos suvartojimas, šildymo išlaidos, vandens teikimo ar kt. komunalinės išlaidos. Bendrovės planuota ir Tarybos patvirtinta suma 2019 m. buvo 21500 Eur, tačiau faktinės išlaidos sudarė 27436 Eur. Bendrovė planavo, kad 2019 m. informacinių technologijų aptarnavimo bei turto nuomos sąnaudos sudarys 7 000 Eur, tačiau faktinės išlaidos sudarė 14753 Eur. Bendrovės teigimu, sąnaudų padidėjimą įtakojo šios aplinkybės: apskaitos programų atnaujinimo darbai (pasikeitė atlyginimų skaičiavimo tvarka, darbo kodeksas ir kt. teisės aktai), kas įtakojo papildomas išlaidas, nes apskaitą prižiūrinčios įmonės turėjo atlikti naujus programavimo darbus. Taip pat išaugo serverių ir kt. kompiuterinės įrangos priežiūros ir eksploatacijos bei turto nuomos išlaidos.

4. 2019 m. Tarybos patvirtintos medžiagų, atsarginių dalių, mažaverčio inventorių sąnaudos 3000 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 8595 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį **5595** Eur (8595-3000=5595) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. 2019 m. Tarybos patvirtintos transporto sąnaudos 12000 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 17579 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį **5579** Eur (17579-12000=5579) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, šių

sąnaudų padidėjimą lėmė išaugusios remonto, priežiūros ir eksploatacijos darbų sąnaudos, kadangi buvo atlikta įvairių papildomų darbų, patirta daugiau transporto išlaidų, sunaudota medžiagų ir atsarginių dalių, nurašytas pasenęs ir nebetinkamas naudoti mažavertis inventorių.

5. 2019 m. Tarybos patvirtintos skaitiklių patikros ir/ar keitimo sąnaudos 37000 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 31109 Eur sąnaudų. Susidariusį neigiamą sąnaudų nuokrypį **-5891** Eur ($31109-37000=$

-5891) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, 2019 m. buvo atliekami kiti skubus ir būtini remonto, priežiūros darbus, o su gyventojais nepavykus suderinti patekimo į jų butus, buvo atlikta mažiau skaitiklių pakeitimo darbų.

6. 2019 m. Tarybos patvirtintos darbo užmokesčio ir privalomojo socialinio draudimo sąnaudos 188731 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 202823 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį 14092 Eur ($202823-188731=14092$) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, planuojant

2019 m. darbo užmokesčio sąnaudas, buvo remtasi Lietuvos banko prognoze, kad jos didės 6 proc., kai tuo tarpu kiti Bankai ir Finansų ministerija prognozavo, kad šios sąnaudos didės nuo 7 proc. iki 7.5 proc. Kaip skelbia LR Finansų ministerija 2019 m. vidutinis darbo užmokestis augo 8.8 proc. 2018 m. pabaigoje buvo priimti teisės aktai, kuriais iš esmės pakeista darbo užmokesčio ir su juo susijusių mokesčių skaičiavimo tvarka nuo 2019 m. nuo 400 Eur iki 555 Eur padidinta minimali mėnesinė alga. Vertinant šiuos pokyčius, Bendrovės teigimu, nebuvo įmanoma numatyti tiksliai, kokios gali būti darbo užmokesčio sąnaudos 2019 m. Bendrovė vykdo licencijuojamą veiklą, kurioje reikalingi kvalifikuoti ir atsakingi darbuotojai, kuriuos norėdama išlaikyti, Bendrovė privalo reaguoti į rinkoje didėjančius darbo užmokesčius.

Pažymėtina, kad 2018 m. Tarybos patvirtino Bendrovės siūlomas darbo užmokesčio sąnaudos 178086 Eur, 2019 m. Taryba patvirtino 188731 Eur darbo užmokesčio sąnaudas, t. y. 5,98 proc. didesnes nei 2018 m. Darbo užmokesčio augimas pagal Finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų 2019 m. buvo 8,8 proc. Įvertinus šį augimą, 2019 m. darbo užmokesčio sąnaudos siektų 193758 Eur.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Dujų skyrius siūlo vertinti **5027** Eur ($193758-188731=5027$) susidariusį 2019 m. darbo užmokesčio sąnaudų nuokrypį.

7. 2019 m. Tarybos patvirtintos mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų bei komandiruočių sąnaudos 1700 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 8042 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį 6342 Eur ($8042-1700=6342$) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, teikiant Tarybai tvirtinti 2019 m. šias išlaidas nebuvo įvertinta, kad darbuotojams atsakingiems už SND tiekimą, įrangos eksploataciją ir priežiūrą, baigiasi reikalingų pažymėjimų galiojimas ir jiems bus reikalingi mokymai, kursai, tam, kad atnaujinti/gauti naujus pažymėjimus. Papildomi mokymai buvo atlikti ir apskaitos darbuotojams dėl pasikeitusių darbo užmokesčio ir kt. teisės aktų. Visi papildomi mokymai tiesiogiai įtakojo ir komandiruočių išlaidų didėjimą, nes mokymai vykdavo po kelias dienas ir kituose miestuose.

Pažymėtina, kad remiantis Metodikos 13.9. papunkčiu, reguliuojamos SND tiekimo veiklos sąnaudoms draudžiama priskirti **komandiruočių, personalo mokymo**, reprezentacijos, reklamos, viešųjų ryšių, rinkodaros, komunikacijų tyrimų, nuotolinių kanalų populiarinimo, įvairių monitoringų sąnaudas, sudarančias **daugiau kaip 0,9 proc. SND įmonės reguliuojamos veiklos sąnaudų**, nurodytų 12.5–12.9 papunkčiuose, bei sąnaudas SND įmonės tinklalapiui palaikyti. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Bendrovės 2019 m. komandiruočių, personalo mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų sąnaudos, priskiriamos reguliuojamai SND tiekimo veiklai, negalėjo būti didesnės kaip 3914 Eur, vertinant Tarybos 2019 m. Bendrovei patvirtintas sąnaudas, t. y. $434893 (194299+205621+8869+12137+13977) \times 0,9 \text{ proc.} = 3914,04$ Eur.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Dujų skyrius siūlo vertinti **2214** Eur ($3914-1700=2214$) susidariusį 2019 m. mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų bei komandiruočių sąnaudų nuokrypį.

8. 2019 m. Tarybos patvirtintos mokesčių sąnaudos 6930 Eur, Bendrovė faktiškai patyrė 8859 Eur sąnaudų. Susidariusį sąnaudų nuokrypį 1929 Eur ($8859-6930=1929$) Bendrovė prašo įtraukti į SND kainas. Bendrovės teigimu, šių sąnaudų padidėjimui pagrindinę ir faktinę įtaką turėjo

padidėjusios turto mokesčio sąnaudos. Mažeikių raj. savivaldybės administracija vienam iš pastatų, priskirtų tiesiogiai SND veiklai, nustatė 3 proc. nekilnojamojo turto mokesčio tarifą, vietoj anksčiau taikyto 0.3 proc., todėl šio pastato nekilnojamojo turto mokestis už 2019 m. sudarė 3540 Eur, kai ankstesniais metais buvo 354 Eur. Kai kuriems kitiems pastatams NT mokestis sumažėjo, dėl naujai patvirtintų verčių mažėjimo.

Atsižvelgiant į tai, kad dėl Bendrovė nesiėmė reikiamų veiksmų, kad pastatas būtų tinkamai prižiūrimas ir tvarkomas, Dujų skyrius siūlo nevertinti susidariusio 2019 m. mokesčių sąnaudų nuokrypio dėl padidėjusio nekilnojamojo turto mokesčio.

Dujų skyrius siūlo į Bendrovės 2021 m. SND kainas įtraukti 60790 Eur 2019 m. Bendrovės centralizuoto SND teikimo veiklos sąnaudų nuokrypius.

3 lentelė. 2020 m. Tarybos nustatyti, 2020 m. Bendrovės laukiami, 2021 m. Bendrovės prognozuojami pastoviųjų sąnaudų rodikliai.

Pastoviosios sąnaudos	Tarybos nustatytos sąnaudos 2020 m., Eur	Bendrovės 2021 m. prognozuojamos sąnaudos, Eur	Dujų skyriaus siūlomos nustatyti sąnaudos 2021 m.	2021 m. Dujų skyriaus siūlomų nustatyti sąnaudų ir 2020 m. Tarybos nustatytų sąnaudų pokytis %
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	94000	97000	97000	3,19%
OPEX _(DU)	213230	230288	220267	3,30%
OPEX _(be DU)	181150	209650	209650	15,73%
Mokesčių sąnaudos	6970	9021	6700	-3,87%
Pastoviosios sąnaudos iš viso	495350	545959	533617	7,73%
Investicijų grąža	9500	8544	8544	-10,06%
2019 m. sąnaudų nuokrypis		73698	60790	-17,51%*
Vartotojų skaičius, vnt.	11980	11970	11970	-0,08%
Pastovioji kainos dalis, Eur/mėn.	3,51	4,37	4,20	19,53%

* Rodiklio pokytis lyginant Bendrovės prognozuojamo ir Dujų skyriaus siūlomo 2019 m. sąnaudų nuokrypio dydžius, %

Dujų skyrius siūlo vienašališkai nustatyti pastoviąją SND kainos dalį 2021 metams
 $T_{p, 2021} = 4,20 \text{ Eur/m}^3$

Lyginant su 2020 metams nustatyta pastoviąja SND kainos dalimi 3,51 Eur/mėn., ji didėja 0,69 Eur/mėn., arba 19,53 proc. Didėjimą iš esmės lemia didesnės nei 2020 m. Bendrovės patiriamos remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos, didesnės nei 2020 m. Bendrovės patiriamos darbo užmokesčio ir administracinės sąnaudos, mažėjantis vartotojų skaičius bei į kainą įtraukti 2019 m. Bendrovės centralizuoto SND teikimo veiklos sąnaudų nuokrypia

2.2. Kintamosios SND kainos dalies skaičiavimas

Remiantis Metodikos 22 punktu, centralizuotai tiekiamų SND kainos kintamoji dalis (T_k) skaičiuojama vadovaujantis Metodikos 1 priede pateiktais duomenimis pagal 7 formulę:

$$T_{k,t} = \frac{S_{k,t}}{Q_{p,t}} + M; \text{ Eur/m}^3$$

čia:

$S_{k,t}$ – nustatytos kintamosios metinės centralizuoto SND tiekimo sąnaudos t-iesiems metams, įskaitant SND pirkimo sąnaudas, kurios skaičiuojamos vadovaujantis Metodikos 22.1 papunkčiu;

$Q_{p,t}$ – t-aisiais metais prognozuojamas vartotojams parduoti SND kiekis, m^3 ;

M – SND tiekimo marža, įvertinanti SND didmeninių ir mažmeninių kainų santykį, kuri skaičiuojama pagal (10) formulę, Eur/m³.

Kintamosios metinės centralizuoto SND tiekimo sąnaudos ($S_{k,t}$) t-iesiems metams, įskaitant SND pirkimo sąnaudas, skaičiuojamos pagal (8) formulę:

$$S_{k,t} = S_{PR} + S_{TR} + S_{TECH} + S_{MS} - \Delta S_{PR,t}; \text{ (Eur)} \quad (8)$$

čia:

$S_{k,t}$ – kintamosios centralizuoto SND tiekimo sąnaudos t-iesiems metams, Eur;

S_{PR} – prognozuojamos didmeninės SND pirkimo sąnaudos, suskaičiuotos vadovaujantis Metodikos 18.7 papunkčiu ir 19 punktu, Eur;

S_{TR} – SND transportavimo sąnaudos, Eur;

S_{TECH} – SND sąnaudos technologinėms reikmėms, Eur;

S_{MS} – rinkodaros ir pardavimo sąnaudos, tarp jų ir vartotojų mokėjimų už SND surinkimo sąnaudas, Eur;

$\Delta S_{PR,t}$ – sąnaudų skirtumas, susidaręs dėl prognozuotos ir faktinės SND pirkimo kainos skirtumo praėjusiais metais, skaičiuojamas pagal (9) formulę.

Sąnaudų skirtumas, susidaręs dėl prognozuotos ir faktinės SND pirkimo kainos skirtumo praėjusiais metais, skaičiuojamas pagal (9) formulę:

$$\Delta S_{PR,t} = (T_{SNDpr, t-1} - T_{SNDf, t-1}) * n / 1000 * Q_{p, t-1}; \text{ (Eur)} \quad (9)$$

čia:

$T_{SNDpr, t-1}$ – metais prieš kainos nustatymą prognozuota didmeninė SND pirkimo kaina, Eur/t;

T_{SNDf} – t-1 metų faktinė didmeninė SND pirkimo kaina, Eur/t;

n – t-1 metų vidutinis svertinis SND tankis, kg/m³;

$Q_{p, t-1}$ – t-1 metais vartotojams parduotas SND kiekis, m³;

2021 metais parduodamų SND kiekis skaičiuojamas, atsižvelgiant į vartotojų kiekio sumažėjimą (nuo 12.000 iki 11.970 vartotojų), ir planuojama, kad suvartojimas sieks 187000. m³, o vidutinė prognozuojama 2021 m. SND įsigijimo kaina bus didesnė, nei Bendrovės 2020 m. laukiamas įsigytų SND kainų vidurkis 467,79 Eur/t, ir sudarys 590 Eur/t.

Planuojamos SND (produkto) įsigijimo sąnaudos 2021 m. sudarys **290168 Eur**:

$$2,63 \text{ kg/m}^3 * 187000 \text{ m}^3 / 1000 \text{ kg/t} * 590 \text{ Eur/t} = 290167,90 \text{ Eur.}$$

Bendrovė prognozuoja, kad transportavimo ir paskirstymo išlaidos 2021 metams sudarys **71470 Eur**, t. y. 2,63 proc. daugiau, nei laukiama 2020 m. (69640 Eur), 16,36 proc. daugiau lyginant su 2020 m. nustatytais sąnaudomis (61421 Eur). Šių sąnaudų augimą Bendrovė grindžia transportavimo paslaugų brangimu dėl tokiam darbui reikalingų darbuotojų trūkumo, kadangi transportavimo paslaugas teikiančiai įmonei dėl Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) šalyje paskelbtos ekstremalios situacijos (karantino) sunkiau įdarbinti vairuotojus iš trečiųjų šalių. Transportavimo įkainiai taip pat didėja ir dėl augančių remonto paslaugų, atsarginių dalių ir kt. kainų Bendrovė savo aiškinamajame rašte informavo Tarybą, kad pagal sutartį su transportavimo paslaugas teikiančia įmone Bendrovė už kiekvieną pervežtą/išpiltą SND toną 2020 m. moka po 80 Eur, lyginant su 75 Eur 2019 m., o 2021 m. šis įkainis turėtų pakilti iki 90 Eur/t. Bendrovė taip pat informavo, kad padidėjo metinis aptarnavimo mokestis, mokamas transportavimo paslaugas teikiančiai įmonei, – nuo 18000 Eur 2019 m. ir 2020 m. iki 19.200 Eur 2021 m. Bendrovė nurodo, kad 2020 m. numatomos papildomos 5.000 Eur užsakymų pateikimo, dokumentų formavimo, jų administravimo ir kt. išlaidos, kurios 2021 m. planuojamos 2500 Eur.

Prognozuojama, kad rinkodaros ir pardavimo sąnaudos 2021 metais bus **17231 Eur**, arba 15,20 proc. didesnės, nei 2020 m. laukiamos (14957 Eur), ir 14,08 proc. didesnės, nei 2020 m.

nustatytos (15.104 Eur). Bendrovės teigimu, rinkodaros ir pardavimo sąnaudas sudaro Bendrovės mokami mokesčiai namų bendrijoms už pinigų surinkimą iš gyventojų už SND taikant 1,5 proc. mokesį nuo sumos su PVM. Šios sąnaudos didėja, nes Bendrovė planuoja didesnes pajamas iš centralizuoto SND tiekimo.

Technologinių sąnaudų Bendrovė neskaičiuoja.

SND tiekimo marža M skaičiuojama pagal Metodikos 10 formulę:

$$M = ((T_{\text{SNDpr,t}} * 0,021) - (T_{\text{SNDpr,t}} - 579) * 0,02) * n / 1000; \text{ (Eur/m}^3\text{)}$$

čia:

$T_{\text{SNDpr,t}}$ – 2021 m. prognozuojama SND pirkimo kaina, Eur/t;

n – 2021 m. prognozuojamas vidutinis svertinis SND tankis, kg/m³.

Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės planuojama vidutinė 2021 m. SND pirkimo kaina 590 Eur/t, o 2021 m. prognozuojamas dujų tankis 2,63 kg/m³, apskaičiuota kainos marža (M) sudaro:

$$M = ((590 \text{ Eur/t} * 0,021) - (590 \text{ Eur/t} - 579) * 0,02) * 2,63 \text{ kg/m}^3 / 1000 \text{ kg/t} = \mathbf{0,03 \text{ Eur/m}^3}$$

Remiantis Metodikos 22.2 papunkčiu, įvertinamas sąnaudų skirtumas, susidaręs dėl prognozuotos ir faktinės SND pirkimo kainos skirtumo praėjusiu reguliavimo laikotarpiu. Prognozuota SND kaina 2020 m., kuria remiantis buvo nustatoma SND kaina 2020 m., buvo 590 Eur/t, tačiau laukiama 2020 m. svertinė (SND pirkimo kaina, kurioje įvertinamas ir 2020 m. pradžioje Bendrovės turimas SND likutis) kaina, vadovaujantis Metodikos 6 priede Bendrovės pateiktais duomenimis sudarys 465,48 Eur/t. 2020 m. planuojamas parduoti SND kiekis 190000 m³.

Sąnaudų skirtumas, susidaręs dėl prognozuotos ir faktinės SND pirkimo kainos skirtumo praėjusiu reguliavimo laikotarpiu:

$$\Delta S_{\text{PR,t}} = (590 \text{ Eur/t} - 465,48 \text{ Eur/t}) * (2,63 \text{ kg/m}^3 / 1000 \text{ kg/t} * 190000 \text{ m}^3) = \mathbf{62220 \text{ Eur}^*}$$

* - galimi neatitikimai dėl apvalinimo

Kintamosios centralizuoto SND tiekimo sąnaudos iš viso 2021 m.:

$$S_{\text{k,t}} = 290168 \text{ Eur} + 71470 \text{ Eur} + 17231 \text{ Eur} - 62220 \text{ Eur} = \mathbf{316 648^* \text{ Eur}}$$

* - galimi neatitikimai dėl apvalinimo

Iš viso kintamosios sąnaudos 2020 metams planuojamos **316 648 Eur**.

Atsižvelgdamas į Bendrovės prognozuojamą tiekti SND kiekį 2020 m. bei prognozuojamą SND įsigijimo kainą, Dujų skyrius siūlo Tarybai patvirtinti Bendrovės 2020 m. spalio 26 d. raštu (reg. Nr. R1-) SND kainos projekte pateiktą SND kainos kintamąją dalį 2021 metams, lygią:

$$T_{\text{K,T}} = 316623 \text{ Eur} / 187000 \text{ m}^3 + 0,03 \text{ Eur} = \mathbf{1,72 \text{ Eur/m}^3}$$

Dujų skyrius siūlo nustatyti kintamąją SND kainos dalį 2021 metams $T_{\text{k 2021}} = 1,72 \text{ Eur}$.

Kintamoji SND kainos dalis, lyginant su 2020 metams nustatyta 1,68 Eur, didėja 2,57 proc. Tokį pokytį lemia tai, kad didėja transportavimo ir įmokų surinkimo (rinkodaros ir pardavimo) sąnaudos.

Bendrovė nediferencijuoja SND tiekimo kainų pagal vartotojų grupes.

Dujų skyriaus suskaičiuotų 2021 metams ir šiuo metu galiojančių kainų palyginimas pateikiamas 3 lentelėje.

4 lentelė. Tarybos 2020 m. patvirtintų ir Bendrovės 2021 m. pateikto projekto kainų palyginimas

Kainos dalis	Kainos dalis 2020 m.	Kainos dalis 2021 m.	Pokytis (proc.)
Pastovioji	3,51	4,20	+ 19,53
Kintamoji	1,68	1,72	+ 2,57

3. Baigiamosios nuostatos

Vadovaudamasis Energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 2 punktu, Metodikos 29 punktu bei atsižvelgdamas į Bendrovės 2020 m. spalio 7 d. raštą (reg. Nr. R1-13250), 2020 m. spalio 26 d. raštą (reg. Nr. R1-14633) ir 2020 m. spalio 28 d. raštą (reg. Nr. R1-14185) Dujų skyrius siūlo Tarybai:

Vienašališkai nustatyti Bendrovės centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainas (be pridėtinės vertės mokesčio), galiosiančias nuo 2020 m. gruodžio 2 d.:

1. Pastoviąją kainos dalį vartotojams – 4,20 Eur/mėn.
2. Kintamąją kainos dalį – 1,72 Eur/m³.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Saurida“ centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų vienašališko nustatymo“ projektas, 1 lapas.
2. UAB „Saurida“ duomenų suvestinė SND kainai nustatyti, 2 lapai.

Dujų skyriaus vyr. specialistas

Karolis Demšė

Į posėdį kviečiami:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
2. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
3. UAB „Saurida“

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „SAURIDA“ CENTRALIZUOTAI
TIEKIAMŲ SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ KAINŲ VIENAŠALIŠKO NUSTATYMO**

2020 m. spalio d. Nr. O3E-
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 19¹ straipsnio 3 dalies 2 punktu, Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodika, patvirtinta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba) 2013 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. O3-432 „Dėl Centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, atsižvelgdama į UAB „Saurida“ 2020 m. spalio 7 d. prašymą (reg. Nr. R1-13250) dėl centralizuotai tiekiamų SND kainų tvirtinimo kartu su SND kainos projektu, aiškinamuoju raštu bei kainos skaičiavimo priedais, 2020 m. spalio 26 d. raštu (reg. Nr. R1-14633) ir 2020 m. spalio 28 d. raštu Nr. R1-14185 pateiktą patikslintą bei papildomą informaciją ir pakoreguotą prašymą dėl centralizuotai tiekiamų SND kainų tvirtinimo kartu su SND kainos projektu bei kainos skaičiavimo priedais, Tarybos Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2020 m. spalio d. pažymą Nr. O5E-„Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Varėnos dujos“ centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainų vienašališko nustatymo“, Taryba n u t a r i a:

Vienašališkai nustatyti UAB „Saurida“ centralizuotai tiekiamų suskystintų naftos dujų kainas (be pridėtinės vertės mokesčio), galiosiančias nuo 2020 m. gruodžio 2 d.:

1. Pastoviąją kainos dalį – 4,20 Eur/mėn.
2. Kintamąją kainos dalį – 1,72 Eur/m³.

Šis nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos pirmininkas

Eil. Nr.	Žymėjimas	Rodiklis	Mato vnt.	Rodikliai			
				Faktiniai		Laukiami	Planuojami
				2018 m	2019 m	2020 m	2021 m
VEIKLOS RODIKLIAI							
1.	S	CENTRALIZUOTO NAFTOS DUJŲ TIEKIMO ŠAŃAUDOS, IŠ VISO	Eur	801,113	814,821	836,697	862,607
1.1.	S_k	KINTAMOSIOS ŠAŃAUDOS, IŠ VISO	"-"	299,386	285,951	317,209	316,648
1.1.1.	S _{PR}	SND (produkto) įsigijimo šaŃaudos	"-"	231,156	200,708	232,603	290,168
1.1.2.	S _{TR}	Transportavimo šaŃaudos	"-"	54,930	71,266	69,640	71,470
1.1.3.	S _{TECH}	SND šaŃaudos technologinėms reikmėms	"-"		0	0	0
1.1.4.	S _{MS}	Rinkodaros ir pardavimo šaŃaudos	"-"	13,300	13,977	14,967	17,231
1.1.5.	ΔS _{PR,t}	ŠaŃaudų skirtumas, susidaręs dėl prognozuotos ir faktinės SND pirkimo kainos skirtumo praėjusiu reguliavimo laikotarpiu				0	62,220
1.2.	M	Kainos marža	Eur/m3	0.031	0	0.030	0.030
1.3.	S_p	PASTOVIOSIOS ŠAŃAUDOS, IŠ VISO	"-"	501,727	528,870	519,488	545,959
1.3.1.	S _{NS}	Nusidėvėjimo (amortizacijos) šaŃaudos	"-"	93,994	97,721	97,000	97,000
1.3.2.	S _R	Remonto ir eksploataavimo šaŃaudos	"-"	207,968	194,299	185,000	194,050
1.3.2.1.		įrenginių techninis patikrinimas (pagal sutartis)	"-"	3,099	71,585	3,500	3,500
1.3.2.2.		įrenginių remonto darbai (pagal sutartis)	"-"	56,985	62,243	70,000	73,200
1.3.2.3.		techninės priežiūros ir eksploataavimo darbai ir paslaugos	"-"	95,337	3,188	60,000	63,000
1.3.2.4.		medžiagos, atsarginės dalys, mažavertis inventoriūs	"-"	6,385	8,595	3,500	6,000
1.3.2.5.		transporto šaŃaudos	"-"	12,858	17,579	16,000	17,000
1.3.2.6.		skaitiklių patikra ir/ar keitimas	"-"	33,304	31,109	32,000	31,350
1.3.3.	S _P	Personalo šaŃaudos	"-"	183,923	213,663	217,467	234,788
1.3.3.1.		darbo užmokesčio šaŃaudos	"-"	140,101	199,630	210,000	226,282
1.3.3.2.		privalomojo socialinio draudimo šaŃaudos	"-"	40,078	3,193	3,717	4,006
1.3.3.3.		garantinio fondo įmokų šaŃaudos	"-"		0	0	0
1.3.3.4.		darbuotojų saugos ir sveikatos šaŃaudos	"-"		0	0	0
1.3.3.5.		mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų šaŃaudos	"-"	613	3,921	750	1,000
1.3.3.6.		komandiruočių šaŃaudos	"-"	2,128	4,121	1,000	1,500
1.3.3.7.		kitos personalo šaŃaudos (nurodyti)	"-"	1,003	2,798	2,000	2,000
1.3.4.	S _M	Mokesčių šaŃaudos	"-"	5,615	8,859	9,021	9,021
1.3.4.1.		turto mokesčiai	"-"	3,307	6,621	6,621	6,621
1.3.4.2.		žemės nuomos mokesčiai	"-"	2,040	1,925	2,100	2,100
1.3.4.3.		mokesčiai už aplinkos teršimą	"-"	67	96	100	100
1.3.4.4.		neatskaitomas PVM	"-"		0	0	
1.3.4.5.		žyminis mokesčiai	"-"		0	0	
1.3.4.6.		kiti mokesčiai (nurodyti)	"-"	202	217	200	200
1.3.5.	S _A	Administracinės šaŃaudos	"-"	8,297	12,137	8,400	8,500
1.3.5.1.		patalpų išlaidų šaŃaudos	"-"			0	
1.3.5.2.		ryšių paslaugos	"-"	877	1,208	1,400	1,500
1.3.5.3.		kitos administracinės šaŃaudos (nurodyti)	"-"	7,421	10,929	7,000	7,000
1.3.6.	S _O	Kitos paskirstytinos šaŃaudos	"-"	1,930	2,191	2,600	2,600
1.3.6.1.		turto draudimo šaŃaudos	"-"	530	791	800	800
1.3.6.2.		veiklos rizikos draudimo šaŃaudos	"-"			0	
1.3.6.3.		audito šaŃaudos	"-"	1,400	1,400	1,800	1,800
1.3.6.4.		narystės, stojamųjų įmokų šaŃaudos	"-"			0	
1.3.6.5.		kitos paskirstytinos šaŃaudos (nurodyti sumas didesnes kaip 5% nuo 1.3.6 papunkčio sumos)	"-"	0		0	
		Kiti šaŃaudų /pajamų nuokrypiai susidarę tarp nustatytų ir faktiškai patirtų šaŃaudų /pajamų					73,698
1.4.	RAB	Reguliuojamojo turto vertė	Eur	336,234	302,106	268,348	235,378
1.5.	WACC	Investicijų grąžos norma	proc.	4.15	3.85	3.54	3.63
2.	ROI	Investicijų grąža	Eur	13,954	11,631	9,500	8,544
3.	N	Vartotojų skaičius	vnt	12,118	12,009	12,000	11,970
II. PREKYBA							
4.	Q_{sk}	SND	t	553	483	583	553
		Nupirktas SND	m ³	210114	183,352	221514	210000
		SND pirkimo kaina	Eur/t	422	408	472	590
5.	Q_p	Parduota SND	m³	208,718	187,901	190000	187,000
		iš jų (išvardinti pagal grupes)	"-"				
6.	Q_{TECH}	Dujų suvartojimas technologinėms reikmėms	m³				0
III. KAINA							

7.	T_p	Pastovioji kainos dalis	Eur/mėn.	2.98	3.13	3.51	4.37
8.	T_k	Kintamoji kainos dalis	Eur/m ³	1.52	2.00	1.68	1.72
IV.		PAJAMOS					
9		Pajamos iš centralizuoto SND tiekimo iš viso:	Eur	754,784	831,263	824,640	949,347
		iš jų: iš pastoviosios kainos dalies	Eur	318,841	456,464	505,440	627,707
		iš kintamosios kainos dalies	Eur	435,943	374,799	319,200	321,640

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „SAURIDA“ CENTRALIZUOTAI TIEKIAMŲ SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ KAINŲ VIENAŠALIŠKO NUSTATYMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-10-29 Nr. O5E-917
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Karolis Demšė, Vyr. specialistas, Dujų skyrius
Sertifikatas išduotas	KAROLIS DEMŠĖ, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-10-29 13:43:02 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-10-29 13:43:07 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-09 10:04:26 – 2022-12-08 10:04:26
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	2
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.27
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-10-29 14:05:29)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-10-29 14:05:29 Dokumentų valdymo sistema Avilys